

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 33 (1477) 1985 m. rugpiūčio 21 d.

Melbourne

XXX METAI

Žmogaus Teisių konferencija Ottawoje

Vašingtone Kongreso Komisija Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalams (Commission on Security and Cooperation in Europe) apklausinėjo ambasadorių Schifterį, vadovavusį JAV-ių delegacijai Ottawos žmogaus teisių konferencijoje, ir Valstybės Departamento atstovus. Valstybės sekretoriui Shultzui ir politinių reikalų sekretoriaus pavaduotojui Armacostui negalėjus atvykti, Valstybės Departamentą atstovavo Gary Matthews ir Mark Palmer. Viena apklausinėjimo tema buvo "tautinių mažumų" persekiojimas Sovietų Sąjungoje.

Ambasadorius Schifter savo kalboje tvirtino, kad Ottawos konferencija buvo prasminga, nepaisant to, kad nepavyko su sovietais susitarti jokių esminių klausimų. Pasak jo: (a) Vakarai reikšmingai paveikė mažesnius Varšuvos Pakto kraštus, (b) suteikė "dvasinės paramos narsiems teisių gynėjams už geležinės uždangos", (c) sovietinę valdžią paveikė neigiami atsiliepimai apie jos elgesį, (d) Vakarų valstybės žmogaus teises gynė sutartinai, (e) neutraliosios ir Vakarų valstybės esminiai sutarė žmogaus teisių klausimais.

Senatorius Malcolm Wallop kritikavo Vakarų iliuzijas apie Helsinkio procedūrą: užuot sumažinę žmogaus teisių pažeidinėjimus, Sovietai pradėjo dar aršiau persekioti savo pavaldinius. Jis pareiškė: "Mes turime prisipažinti, kad mūsų lūkesčiai Helsinkio atžvilgiu nepasitvirtino. Mes turime atvirai pareikšti sovietams ir amerikiečiams, kad tarptautinių sutarčių reikia geranoriškai laikytis, arba jas rei-

kia pasmerkti kaip apgaulę. Kitaip pavirstama apgaulės partneriu ir norom nenorom pradedama pripažinti, kad žmogaus teisės tėra nuomonės dalykas".

Žmogaus teisių ir humanitarinių reikalų įstaigos atstovas Gary Matthews Helsinkio procedūrą aptarė teigiamai. Senatorius Gardon J. Humphrey pasmerkė JAV-ių "diplomatines iniciatyvas" Sovietų Sąjungos atžvilgiu, kai sovietai nenustoją pažeidinėti sutarčių apie žmogaus teises ir tarptautines teises, ypač Afganistane, kur "sovietai naudoja nacių politiką ir taktiką".

Naujasis Helsinkio Komisijos pirmininkas senatorius Alfonse

D'Amato labai stipriai pasisakė žmogaus teisių klausimu. Jis pareiškė Valstybės Departamento atstovui Mark Palmeriui, kad su Gromyka reikia daug tvirtiau kalbėti - Amerika neturėtų kalbėti apie kitus susitarimus, kol sovietai nesutiks laikytis Helsinkio sutarčių.

Apklausinėjime dalyvavo lietuviai dr. K. Jurgėla, J. Laučka, M. Samatienė, C. Surdokas, A. Šilas ir J. Vitėnas. Po apklausinėjimo M. Samatienė atkreipė Helsinkio Komisijos personalo dėmesį į terminologiją - lietuviai, latviai ir estai turėtų būti vadinami ne "tautinėmis mažumomis", bet "okupuotomis tautomis". Buvo pažadėta terminologiją pakeisti. (ELTA)

LIUTERONAI APIE PERSEKIOJIMUS PABALTIJYJE

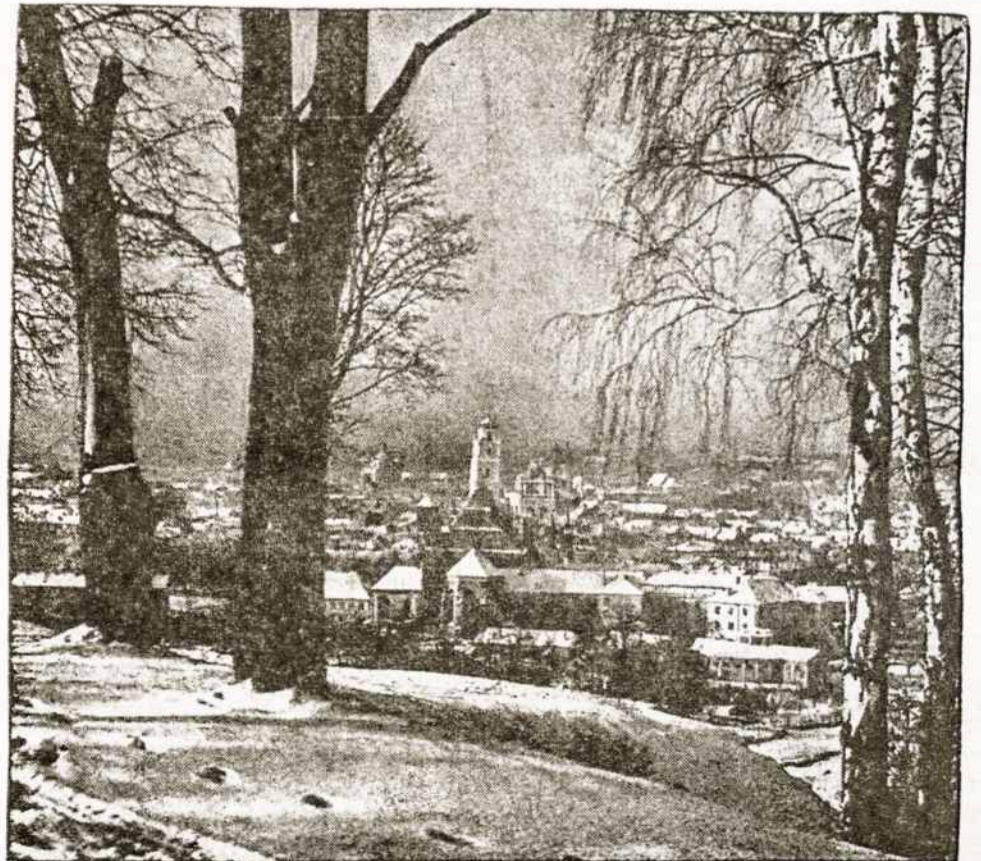
Neseniai Kanadoje įvykusiame vietos liuteronų Bažnyčios Sinode - suvažiavime, tar kitų klausimų buvo svarstytas tikinčiųjų persekiojimas trijuose Pabaltijo kraštuose. Sinodo dalyviai vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje Kanados liuteronai yra raginami išreikšti solidarumą ir teikti visą galimą paramą Pabaltijo kraštų krikščionim.

Rezoliucijoje taip pat pavadama specialiam komitetui pastoviai sekėti religinę padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir apie ją informuoti Kanados liuteronų bendruomenes bei Sinodą.

Kanados liuteronų centrinis komitetas raginamas informuoti religinius pasaulio centrus apie krikščionių padėtį Pabaltijyje, juos taip pat kviečiant teikti pagalbą Pa-

baltijo kraštų tikintiesiems, ypač sąžinės belaisviams.

Čia tarp kitų suimtų pabaltiečių dvasininkų yra minimas lietuvis kunigas Alfonsas Svarinskas. Kanados liuteronų suvažiavimo nariam, kurių buvo iš viso apie 500, buvo išdalintas specialiai anglų kalba parengtas informacinis leidinys apie krikščionių būklę Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. LRTV

KAUNAS NUO KALNO

SOVIETAI PUOLA KUN. A. SVARINSKĄ

Kunigas Alfonsas Svarinskas buvo linksniuojamas Ottawos žmogaus teisių konferencijoje gegužės 22 d. Sovietų delegacijos vicepirmininkas Kondraševas paneigė Vakarų kaltinimus, kad sovietai kalina žmones už religinę veiklą ir pareiškė, jog niekas nebuvo įkaltintas už religines pažiūras ar religijos praktikavimą. "Nors sovietų delegacija yra nusistačiusi prieš individualinių atvejų diskutavimą, mes panaudosime Svarinską kaip pavyzdį" - kalbėjo žmogaus teisių žinovu tapęs KGB karininkas.

Anot Kondraševą, Svarinskas buvo "21 žmones nužudžiusios ir jų nuosavybę sudeginusios grupės" ryšininkas, turėjęs tris suklastotus

pasus. Nors Vakaruose jis aukštinaamas kaip "religinis kankinys", jis tesąs paprastas "nusikaltėlis".

Debatų metu, JAV-ių delegacijos pirmininkas Ričardas Schifteris du sykius pareiškė Kondraševui, kad jis netiki jo aiškinimais. Neįmanoma tikėti, kad "21 žmonių nužudymo" bendrininkas būtų buvęs apkaltintas tikrai "antisovietine agitacija ir propaganda", tvirtino Schifteris.

(ELTA)

RUGPIŪTIS - KATALIKIŠKAI SPAUDAI

Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės klausimas

Ji vis dar tebėra Lenkijos bažnytinės provincijos dalis

Neseniai šioje vietoje mes rašėme apie artėjančią Lietuvos krikšto sukaktį ir reikalą šia proga iškelti Vilniaus katedros gražinimo katalikams klausimą. Pati sukakties minėjimo ruošą ima įsibėgėti ir tai labai gerai, nes sukaktis bus minima 1987 m., taigi, palyginus su jos plačia apimtimi, šis terminas nebetoli.

Sukaktis bus minima okup. Lietuvoje ir išėivijoje. Lietuvoje jau 1984 m. sudaryta Lietuvos krikšto jubiliejaus komisija, naujojo vyskupo Juozo Preikšo pirmininkaujama. Į ją įeina visų šešių vyskupijų atstovai. Tačiau neturime žinių, kaip plačiai ir kokia forma šis minėjimas bus pravestas ir kiek okupantai trukdys iškilnių pravedimą.

Išėivijoje taip pat sudaryta Lietuvos krikšto minėjimo komisija. Jos vyriausias vadovas yra vysk. Paulius Baltakis, vykdomasis pirmininkas pedagogas J. Kavaliūnas. Komitetas jau yra sudaręs keleto komisijų, kurios turės atlikti įvairius darbus. Kaip teko patirti, bus drauge minimos visų trijų Lietuvos krikštų sukaktys: Mindauginio (1251), Jogailos (1387) ir Žemaičių - Vytauto (1417 m.). Tai labai išmintingas nusistatymas, turint galvoje, kad Lietuva ne vienu laiku buvo apkrikštyta ir kad jos krikštas turėjo tris pagrindinius minėtus etapus.

Kai kalbame apie antrąjį Lietuvos krikštą, pradėtą 1387 m. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Jogailos Vilniuje, turime pirmiausia galvoje Vilniaus vyskupijos įsteigimą, kuris buvo 1388 m. Pirmuoju jos vyskupu - ordinaru buvo popiežiaus paskirtas vysk. Andrius. Amžių bėgyje Vilniaus vyskupija išaugo ir apėmė didžiąją DLK dalį.

1605 m. joje buvo 700 bažnyčių. 1920 m., Lenkijai užėmus Vilnių ir didžiąją vyskupijos dalį, Lietuvos pusėje teliko 64 bažnyčios ir 208.917 katalikų. Iš šios Vilniaus vyskupijos dalies sudaryta Kaišiadorių vyskupija. O Lenkijos pusėje liko 1.262.651 Vilniaus vyskupijos katalikai. Kai 1926 m. vyko derybos tarp Lenkijos vyriausybės ir Vatikano, Lenkija reikalavo Vilniaus vyskupiją priskirti Varšuvos bažnytinėi provincijai. Savo reikalavimą tada rėmė faktai, kad iš senovės laikų Vilniaus vyskupija priklausė Lenkijos Gniezno metropolijai. Bet popiežius Pijus XI šio lenkų reikalavimo nepriėmė ir priverė lenkus, kad iš Vilniaus ir

.....

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Cikagoje

.....

dvieju gretimų (Pinsko ir Lomžos) vyskupijų būtų sudaryta atskira nuo Varšuvos nepriklausoma bažnytinė provincija Vilniuje. Vilniaus vyskupija pakelta arkivyskupija ir tapo viena iš šešių Lenkijos bažnytinė provincijų. Derybų metu lenkai dar išsuderėjo teisę parinkti jai valdžiai priimtinius ordinarus į arkivyskupu postą. Tada jau buvo aišku, kad Lenkijos valdžia vetuos Vilniaus vyskupo Jurgio Matulevičiaus - Matulaičio paskyrimą Vilniaus arkivyskupu. Tai žinodamas J. Matulaitis nedelsdamas apsisprendė pats pasitraukti; atsistatydino ir išvyko į Romą. Vilniaus arkivyskupu 1925. XII. 14 buvo paskirtas vysk. J. B. Ciepliakas. Atrodo, kad jis būtų buvęs objektyvus kitų tautybių atžvilgiu, tačiau mirė 1926. II. 17 JAV-bėse, neužėmęs Vilniaus arkivyskupo sosto. Jo palaikai ilsisi Vilniaus katedroje - bazilikoje. Netrukus jį pakeitė naujas Vilniaus arkivyskupas R. Jalbzykovskis, žinomas lietuvių priešas, per visą savo vyskupavimo laiką energingai slopinęs lietuvių ir gudų kalbų varojimą Vilniaus arkivyskupijos bažnyčiose.

1939 m., Lietuvai atgavus Vilniaus krašto dalį, jai teko 96 parapijos ir 118 bažnyčių. Po II pasaulinio karo Vilniaus arkivyskupijos teritorija buvo suskaldyta. Didžioji jos dalis atsidūrė Sovietų Sąjungos (Lietuvos ir Gudijos sov. respublikų) valdose ir tikrai 6.000 kv. km plotas teko Lenkijai.

Siuo metu ten yra 71 parapija. Didžioji Vilniaus arkiv. dalis yra sovietinėje Gudijoje - 212 parapijinių ir 61 neparapijinė bažnyčia. Ir tai yra blogiausia jų dalis, nes Sovietų Sąjungos valdžia neleidžia jų administruoti nei okup. Lietuvos, nei Lenkijos dvasininkams bei vyskupijų kurijoms.

Bet Vatikano požiūriu tebeveikia 1925 m. konkordatas su Lenkijos ano meto vyriausybe ir Vilniaus arkivyskupija teisiškai tebėra Lenkijos bažnytinė provincija. Bet ir Vatikanas nuo 1940 m. yra ejęs kai kur "atgal". Vilniaus vyskupijos valdytojais karo ir pokario metais buvo skiriami ne lenkai dvasininkai, bet lietuviai: arkiv.

M. Reinys, vysk. K. Paltarokas, vysk. J. Steponavičius, dabartinis valdytojas kun. A. K. Gutauskas. Tai jau šis tas, bet ne viskas. Sakysime, 1972 m. Lenkijos valdžios ir Vatikano sutartimi buvo pertvarkytos Lenkijos bažnytinė provincijų ribos. Tada Lenkijai priskirtos buvo vokiečių sritys, rusams tekusią Mažąją Lietuvą (Karišaučiaus - Kaliningrado sritį) įskaitant. Prie Oderio ir Neisės upių Lenkijos vyskupijų sienos išvestos pagal 1945 m. Potsdame sutartą Lenkijos vakarinę sieną, tačiau rytuose Lenkijai buvo paliktos 1920 - 1939 m. sienos. Taigi Lietuva vis dar tebelaukia iš Vatikano teisėto Vilniaus arkivyskupijos (jos lietuviškosios dalies) gražinimo į Lietuvos arkivyskupijos (jos lietuviškosios dalies) gražinimo į Lietuvos R. Katalikų Bažnytinę provinciją, kad ir okupacinėmis sąlygomis, nes negalima laikyti valstybės sostinės kitos valstybės dalimi.

1945. VIII. 16 Sovietų Sąjunga ir Lenkija pasirašė sienų suregulavimo sutartį. Tada buvo nustatyta ir okup. Lietuvos - Lenkijos siena. Ji yra tik 106 km ilgio. Ši sutartis tiek gera, kad Lenkija Vilnių pripažino Lietuvai, bet bloga tuo, kad Seinų kraštas liko Lenkijoje. Vilniaus srities pripažinimo Lietuvai klausimu Lenkijoje nėra vienos nuomonės. "Patriotinė" jų visuomenė laiko Vilnių "neatskiria ma Lenkijos dalimi". Jie svajoja atkurti Lenkiją rytuose su 1921 - 1939 m. sienomis, taigi ir su Vilnium, Lvovu. Tokios pačios nuomonės, rodosi, laikosi ir Lenkijos dvasininkų dauguma, ypač "Polska wiera" šalininkai. Bet kas gi galėtų išspręsti Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės Lietuvai klausimą? Čia mūsų akys nukrypsta į dabartinį Šventąjį Tėvą. Mums Vilniaus reikalas aiškus, bet iš kitų aplinkybių gal kitaip atrodo. Juk Šv. Tėvas, nežiūrint, koks jis būtų bešališkas, yra lenkas ir turi įgimtą simpatijų savo tautai. Tačiau ir lietuvius jis myli gal būt išskirtiniu būdu. Gana dažnai jis prabyla į mus lietuvišku žodžiu, parodo didelį nuoširdumą. Kaip popiežius, jis yra atsietas nuo bet kurios tautos, taigi ir nuo lenkų. Visos tautos jam vienodai lygios ir brangios. Bet kaip lenkas, gal būt yra "patriotinės" lenkų visuomenės ir dvasininkijos spaudžiamas Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės klausimu išlaikyti senąją lenkų poziciją. Tačiau pop. Jonas Paulius II jau yra padaręs lietuviams kai kurių realesnių gestų. Turime galvoje lietuvių kalbos klausimą Seinų katedroje. Lenkų visuomenė dėl to nebe protestavo. Gal būt ir Vilniaus arkivyskupijos klausimu "atėjo valanda". O priklausomybės klausimą vėl kelti labai patogus laikas - Lietuvos krikšto sukaktis. Ką tuo reikalu plačioji visuomenė turėtų daryti, tikėkime, nurodys Lietuvos krikšto minėjimo komitetas.

● Šeštadienį vykusiuose Nuna wading rinkimuose laimėjo liberalų partija. Taip dabar Viktorijos senate liberalai turės persvarą.

Įvykiai

● Japonijoje nukrito lėktuvas su 524 keleiviais. Jumbo Jet 747 pakilo iš Tokyo aerodromo ir pastebėjo, kad netvarkoj vienos durys. Apie tai pranešė centrinei, bet netrukus dingo. Nukrito kalnuose ir užsidegė. Visi keleiviai žuvo.

● Sveikatos departamentas Melbourne nori pirkti mašiną už 3 mil. dolerių, kuri be operacijos išvaro akmenis iš inkstų. Daktarai ne visi su tuo sutinka. Sako, kad tokių atsitikimų yra iš 4 milijonų tik vienas.

● Vašingtone buvo rengiamos demonstracijos dėl Pietų Afrikoje vykstančių diskriminacijų. Demonstracijose pasisakyta, kad Amerika turi pritaikyti P. Afrikai sankcijas, jei nebus suteikta lygių teisių negrams.

● Popiežius Jonas Paulius II jau antrą kartą Afrikoje pasisakė prieš P. Afrikos valdžios neteisėbes.

● Virginijos valstijoje, JAV, pasileido fabrike nuodingos dujos, kurios debesimi apdengė didelį plotą. Apie 100 žmonių buvo nuvežti į ligoninę, bet niekas tuo tarpu dar nemirė.

● Melbourne išrinktas naujas miesto burmistras - Lord Mayor Cr. Tom Lynch. Neseniai buvorinkta nauja miesto taryba, į kurią išrinkti 8 darbiečiai ir 13 nepartinų žmonių. Taip taryba ir išrinko naują burmistrą.

● Italų valdžia ryžosi sunaikinti jų slaptą organizaciją Mafia, kuri daro slaptus žudymus, plėšimus ir kitus nedorus darbus. Tuo tikslu Italijos valdžia sudarė atskirus vienetus sekti Mafijos pasireiškimą, Mafijos centru skaitomas yra Palermo.

● Japonijos lėktuvo nelaimėje iš 524 skridusių asmenų surasta 4 dar gyvi. Kai lėktuvas pakliuvo į medžių šakas ir sudužo, viena mergaitė liko kaboti ant medžio šakos.

● Kaip tik šį mėnesį sueina 24 metai, kai sovietai pradėjo statyti sieną per patį Berlyno centrą. Geležinė uždanga yra didžiulė XX amžiaus gėda. Jau iš to galima pasakyti, kas yra komunizmas.

● Izraelis paleido dar 101 Libano kalinį. Jie buvo susodinti į 3 autobusus ir nugabenti prie Libano sienos. Komentuojama, kad tai yra įkaitais už pagrobtuosius lėktuve amerikiečius.

● Bombiejuje, Indijoje, sugriuvo didžiulis pastatas paplautas liūčių. Žuvo apie 50 asmenų ir apie tiek pat sužeista.

● Sovietų Sąjunga pranešė, kad ji sutinka 1988 m. olimpiadą ruošti Korėjoje kartu su Pietų Korėja. Šiaurės Korėja yra pasiūlius, kad olimpiada būtų ruošiama P. Korėjos sostinėje Seule. Pietų Korėja atmetė pasiūlymą olimpiadą ruošti kartu su Šiaurės Korėja.

● Atominė bomba buvo paskutinio karo pirmasis pasireiškimas ir laimėjimas. Ji teko Japonijai. Hirošimoje numesta rugpiūčio 6 d. ir Nagasaki rugp. 9 d. Japonija kapituliavo. Žuvo apie 200.000 žmonių. Šią sukaktį japonai šandien skaudžiai mini. Visas pasaulis šandien turėtų būti prieš atominę bombą ir taip yra, tik Sovietų Sąjunga tam apgaulingai rengiasi.

● Sunkiausia moteris Australijoje rasta Brisbanėje. Ji sveria 330 kg. Šiaip ji niekur nesirodė, tik kai lūžo jai koja, reikėjo vežti į ligoninę. Pro duris ji negalėjo ištilpti, reikėjo jas pragriauti. Ligoninėje ji mirė.

● Beirute išsprogdinta bomba, kuri užmušė 59 žmones ir apie 100 sužeidė. Bomba buvo padėta auto mašinoje prie parduotuvės. Tai įvyko Beirute krikščionių kvartale.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOŠ LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

KATALIKIŠKA SPAUDA

Išėjimoje mums šis vardas - katalikiška spauda kažkaip ne prie širdies. Lietuviška spauda, tai jau tvarkoj, bet prie ko čia ta katalikiška.

.....Nuo Bažnyčios mes nepabėgome, bet pabėgome nuo savo tautos. Čia ir yra tas užburtas jausmas, kad mums trūksta tautos, trūksta lietuviško jausmo, o dėl religijos, atrodo, bėdos nėra.

Šitoj vietoj mes nesąmoningai užsikertame. Mes šaukiame: būkime vieningi, būkime lietuviai, mums nereikia kokių kitų laikraščių, mums užtenka vieno lietuviško laikraščio.

Žinoma, šitokie pareiškimai yra mūsų solidarumo, mūsų lietuviško vieningumo ženklas. Tai visai gerai.

Kai sportininkai išleidžia savo biuletinį, ar skautai leidžia savo laikraščius, klubai savo ir kitos organizacijos - savo, mes sakome, kad tai jų reikalas, tai jų informacija. O jei katalikai leidžia savo informaciją, tai jau negerai.

Čia vyksta kažkoks nesąmoningas nesupratimas. Dažniausia jis keliamas kai kurių sąmoningai. Žiūrėk, kam mums reikia Australijoje dviejų lietuviškų laikraščių, sujunkime juos, bus mažesnės išlaidos ir laikraštis bus geresnis.

Pasakymas labai populiarus ir atrodo praktiškas.

Sujungti reikėtų ir visus tuos atskirų organizacijų laikraščius ar laikraštukus ir padaryti vieną bendrą lietuvišką laikraštį, kuris informuotų visą mūsų gyvenimą.

Tai atrodo niekad nebuvo ir nebus. Kiekvienas gyvena savo gyvenimą, kiekviena organizacija - savo. Kiekvienas daro kaip jam geriau. Organizacija leidžia savo informaciją, didesnė organizacija - savo laikraštį ar žurnalą. Taip ir katalikų Bažnyčia šiuo kultūrinio pagrindu organizuoja savo gyvenimą. Bereikalinga buvo ir kai kurių įrodinėjimai, kad lietuviams katalikams Australijoje savo laikraščio nereikia. Per vargus jis atsirado, bet mūsų tautiečiai jį priėmė.

Tėviškės Aidai jau 30 metų lanko mūsų tautiečius. Jie jau yra įsisenėję mūsų ateivių tarpe. Jie yra nepamirštami ir tų, kurie užmerkia akis. Jie savo testamente palieka atmintį lietuviškai katalikiškai spaudai. Tai yra vienybė mūsų broliam, kurie už tikėjimą kenčia Sibire.

PV.

P.S. Kurie nori testamentu ką palikti Tėviškės Aidams užtenka įrašyti: newspaper Tėviškės Aidai. Galima prirašyti adresą: 18 Henry St. Kensington Vic. 3031.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

VAKARŲ STRATEGIJA

Rašo Dr. J. Kunca

Kad Vakarai turi pavojingą priešą, kuris žodžiu ir darbais siekia juos sunaikinti, visiems, o ypač karinių jėgų vadams ir politikams turėtų dabar jau būti aišku. Maskvos agresijų atsiekimai taip pat yra gerai žinomi.

Po Pabaltijo, Rytų Europos, Kubos, Nikaragvos, Rodezijos, Angolos, Abisinijos ir Afganistano, atrodo, bus atėjusi eilė paskutinei europietiškos civilizacijos tvirtovei Afrikos žemyne - Pietų Afrikai - patekti į marksistų, atseit, Kremliaus rankas. Minėtas kraštas svarbus Vakaram ne tik dėl jo aukso ir deimantų, bet ir dėl strategiškai svarbių mineralų. Pro jo pietinę dalį eina gyvybinės reikšmės laivų susisiekimo linija, kuri būtų nepažeidžiama, jei Suezio kanalas dėl kokių nors priežasčių būtų uždarytas.

Įdomu stebėti, ką daro Vakarai šituo momentu, kada yra rimtas pavojus prarasti ir šitą taip svarbų kraštą ir kartu visą Afrikos žemyną? Jie balsuoja kartu su marksistais už sankcijų (ekonominių) paskelbimą P. Afrikai. Tuo norima privesti šį kraštą panaikinti vadinamą "apartheid" - vidaus politiką, pagal kurią juodi gyventojai neturi balsavimo teisės ir gauna žemesnį atlyginimą už darbą, negu baltos rasės darbininkai.

"Apartheid", be abejonės, yra nepriimtina sistema ir kaip tokia pasmerkta išnykimui. Tik negalima pamiršti, kad atidavimas krašto valdžiai juodiems jo gyventojams reikštų, kad šis aukštos civilizacijos ir pavydėtino gyvenimo lygio kraštas pavirstų į dar vieną baidujančių ir žudančių vienas kitą afrikiečių respubliką, po to į marksistinę diktatūrą, kurią Vakarai turėtų gelbėti nuo bado. Pasibaigtų laisvė ir gerbūvis juodiems ir baltiesiems, nes iki šiol P. Afrikoje leidžiama veikti opozicijos partijoms, spauda yra pusiau laisva ir net juodieji turi savo organizacijas ir nemiršta iš bado, kaip kitų išsilaisvusių jų broliškių kraštų.

Staigiom reformom juodieji krašto gyventojai nėra pribrendę. Dėl jų nesubrendimo sunku tikėtis, kad jie galėtų su baltiesiais piliečiais gražiuoju susitarti ir pasitenkinti daliniu dalyvavimu valdžioje, kol patys neturi tinkamų kvalifikacijų kraštui vadovauti. O Vakarų paskelbtos ekonominės sankcijos gali tik pagreitinti P. Afrikos materialinį susmukimą, kuris kenktų daugiau juodiems, kuriuos norima apginti ir sulyginti su baltiesiais. Minėtos sankcijos tikriausiai prisidės prie revoliucinio judėjimo suaktyvėjimo. Taigi jos yra pakartotinas Vakarų blogos strategijos ženklas.

Vakarų strategija, liečianti mirtiną Maskvos priešą, yra perėjusi per įvairias stadijas. Roosevelt su Churchill iš vis neplanavo, bet pasitenkino savo naiviu pasitikėjimu Stalinu. Nepridavė jie daug reikšmės Rytų Europos atidavimui rusams: Amerika ir Anglija neįtęsė sau pavojaus anuo metu, o apie ateitį abu neįstengė blaiviau pagalvoti. Dar būdamas gyvas Churchill turėjo pergyventi nemalonią staigmeną: draugas Stalinas atitvėrė Rytų Europą geležine uždanga. Sekantys Vakarų vadai mėgino gel-

bėti savo kailį flirtuodami su Maskva. Tos vienašališkos meilės rezultatas - praradimas Kubos, Nikaragvos, Abisinijos, Angolos ir Afganistano, neminint rusų militarinės persvaros atsiekimo.

Reagan pradėjo gelbėti ką dar galima ir pirmą kartą Amerika pateikė iš pagrindų buvusių strategiją, kuri buvo neverta šito vardo. Pagal Reagan militarinius Vakarų stiprumas gali ne tik juos apsaugoti, bet gal ir apstabdyti Maskvos agresijas kitose žemės dalyse. Tai logiška strategija, bet ją galima panaudoti tik atviro karo išvengimui ar vedimui, bet ji netinka revoliuciniam karui, kurį kaip tik veda Vakarų priešas Maskva. Tai tik dėl to, nežiūrint laisvojo pasaulio apsiginklavimo, Sovietų Sąjunga per jos revoliucionierių kadrus grasina užimti Centrinę Ameriką ir, kaip minėjom, P. Afriką. Pasiruošimai revoliucijai eina pilnu tempu vi-

soj P. Amerikoje ir Filipinų salose, o išnaudodami masių taikos norą sovietai mėgina nuteikti jas prieš rusams nepalankias demokratines valdžias.

Laikas, atrodo, dirba rusų naudai kaip tik dėl Vakarų strategijos klaidų, kurias reikia skubiai pašalinti. Neužtenka karinio stiprumo, bet reikia tinkamai reaguoti prieš priešo revoliucinius metodus. Čia galima pasimokyti iš pačių rusų. Vakarai privalo remti užimtų kraštų rezistenciją okupantam rusam, teikti priešlėktuvinius ir prieštankinius ginklus Afganistano gynėjams, Nikaragvos partizanams kovojantiems prieš sandinistų marksistinę valdžią, Angolos sukilėliams ir masyvia priešmarksistine propaganda nustatyti pasaulio ir pačios Rusijos imperijos mases prieš raudonąją Kremliaus diktatūrą.

Galų gale Vakarai turi pereiti iš pasyvios stebėtojo ir pralaimėtojo pozicijos į energingą puolimą. Tik taip, kad ir pavėluotai, galėtų laimėti šį nepaskelbtą, bet žūtbūtiną karą.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

Lietuvių Informacijos Centras jau turi galimybę per akimirką visame pasaulyje perduoti žinias elektroninėmis kompiuterio priemonėmis. Ši žinių agentūra pradėjo siųsti skubias informacijas teleksu nuolatiniam spaudos bendradarbiams, kurie jas gali modernizomis komunikacijos priemonėmis priimti.

Lietuvių Informacijos Centras bendradarbiauja su Legerete tarpautine rašytojų unija, kuri pradėjo leisti literatūrinį žurnalą - Legerete. Jame spausdinama cenzūruota rašytojų kūryba bei žmogaus teises liečiantys straipsniai. Redakcija pirmame numeryje panaudojo Lietuvių Informacijos Centro išverstą pogrindžio Aušros ištrauką - "Tikra tarybinė moteris", bei parašytas žinutes apie Vladą Lapienį ir kitus kalinius. Lapienį įkalinė už tai, kad jis parašė prisiminimus iš lagerio.

Svedijoje leidžiamas Exaudi žurnalas dažnai spausdina Lietuvių Informacijos Centro žinias. 1985 m. antrame numeryje atspausdino LIC nuotraukas bei žinutes apie kun. Bronių Laurinavičių ir Klaidos bažnyčią.

Airių kilmės misijonierius kun. Vincent Aherne, kuris keliauja po pasaulį skelbdamas tikėjimo tiesas, pasiuntė 2.000 dol. auką Religinei Šalpai. Jis susipažino su Religinės Šalpos darbais per jos leidinius ir tapo šios institucijos rėmėju, ne tik finansine prasme, bet ypač moraline. Po apsilankymo Religinės Šalpos istaigoj, kur jis asmeniškai patyrė jos darbą, jis toliau ryžosi skleisti Lietuvai liečiančias žinias pasaulio tikintiesiems, net tokiuose tolimuose kraštuose kaip Malazija.

Kun. Viktoras Pavalkis iš Milpitas, Kalifornijos, kasmet su vyskupijų leidimu praveda Lietuvių Katalikų Religinei Šalpos intencijai rinkliavas kitataučių parapijose. Šią vasarą jis aplankė penkias parapijas San Jose, Oaklando ir San Francisco vyskupijose ir pamaldų metu kalbėjo apie dabarti-

nę Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Jau vienas aukotojas iš šv. Williams parapijos Los Altos pasiuntė tiesioginę auką Religinei Šalpai, pabrėždamas, kad išgirdęs kun. Pavalkio pamokslą, jis nutarė kas mėnesį remti Religinės Šalpos darbus.

Nicholas Rothwell, The Times - Londono korespondentas tokį laišką parašė Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai: "Aš tarnybiniais reikalais buvau perkeltas iš New Yorko, kur atydziai skaitydavau Jūsų verčiamas LKB Kronikas. Viliuos, kad Jūs ir toliau galėsit man siųsti Kroniką kai ją tik išverčiate, nes ji yra lemiamas informacijos šaltinis apie įvykius už geležinės uždangos.

Amerikos Mokslo Draugija (American Association for the Advancement of Science), kurios žmogaus teisių skyrius palaiko artimus ryšius su Lietuvių Informacijos Centru, savo birželio mėn. biuleteny "Clearinghouse Report" praneša, kad besiruošiant Ottawos žmogaus teisių konferencijai, ji pateikė JAV delegacijos ambasadoriui Richardui Schifteriui persekiojamų mokslininkų sąrašą. Jų tarpe chemiko Liudo Dambrausko atvejis. Dambrauskas atlieka penkerių su puse metų bausmę už tai, kad parašė savo lagerio atsiminimus iš Stalino laikų.

BAIGTAS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Praeitą sekmadienį užbaigtas Tarpautinis Eucharistinis Kongresas Nairobi mieste, Kenijos valstybėje, Afrikoje Sekmadienio Mišias aukėjo popiežius Jonas Paulius II kartu su 20 kardinolų ir 200 vyskupų ir 1.000 kunigų. Mišiose dalyvavo apie 300.000 žmonių. Kongrese dalyvavo ir vysk. Juozas Preikšas iš Lietuvos. Mišių metu giedojo afrikiečių negrų choras, kurį sudarė 2.000 narių. Grojo taip pat orkestras iš 200 instrumentų. Negrams yra įprasta išraiškos šokio malda. Šį šokį šoko negrų jaunimas.

M. K. Čiurlionis - muzikas

110 METŲ GIMIMO SUKAKTIES PROGA

Šių metų rugsėjo 22 d. sueina 110 metų nuo mūsų genialaus manininko Mykalojaus Konstantino Čiurlionio gimimo dienos.

Kiekvienas mūsų apie jį daugiau ar mažiau žinome, daugiau ar mažiau skaitėme, daugiau ar mažiau primiršome, tad atkurkime šiame rašinyje jo vaizdą ir tą aplinką, kurioje jis gimė, augo ir formavosi jo nuostabus talentas.

M. K. Čiurlionis gimė 1875 m. rugsėjo 22 d. Varėnoje. Netrukus tėvai persikėlė į Druskininkus su kuriais surišti Čiurlionio vaikystė ir gyvenimas. Čiurlionių šeimoje gimė vienuolika vaikų. Užaugo devyni: penki broliai ir keturios seserys. Kastukas, kaip jis buvo šeimoje vadinamas, buvo vyriausias ir nuo pat mažens buvo motinos "dešinioji ranka", padėdavęs motinai auginti ir auklėti savo broliukus ir sesutes, o vėliau dar juos lavinti ir mokslinti.

Šeimoje visad vyravo tarpusavi meilė tarp tėvų ir vaikų. Tolygiai visad vyravo ir medžiaginiai nedatekliai. Tėvas, šalia vargoninkavimo, mokėdamas keletą svetimų kalbų, rašydavo žmonėms prašymus. Sunkią šeimos būklę palengvindavo šeimos draugas Dr. Markevičius ir jo šeima. Daktaro pastangomis Kastukas buvo priimtas į anuomet žinomą Plungės kunigaikščio Oginskio muzikos mokyklą, nes nuo pat mažens jau ryškėjo vaiko nepaprasti gabumai muzikai. Penkerių metų būdamas jau pradėjo iš klausos skambinti fortepionu, o septynerių - jau ir iš gaidų, kurias skaityti išmokino tėvas - vargonininkas.

Plungės mokyklos orkestre grojo fleita. Orkestras dažnai išvykdamo į Rygą ir Palangą, kur Čiurlionis pirmą kartą išvydo jūrą, taip jį paveikusi savo didingumu, kad vėliau gimė jo simfoninė poema "Jūra", parašyta dideliame orkestre su vargonais. Poemoje aiškiai pagaunamas liaudies dainos "Motulė mano" motyvas. Tą veikalą jis dedikavo savo draugui E. Moravskui, kuriam kadaise išsitarė: "Kaip gaila, kad tu nežinai, kas tai yra jūra. Kada nors ji suskambs simfoniniame orkestre".

Kunigaikštis Oginskis įvertinęs berniuko aiškėjantį talentą, paskyrė jam stipendiją studijoms į Varšuvos konservatoriją, kur jaunuolis mokėsi piano ir ėjo bendrus muzikos mokslus. Be to, Varšuvoje studijavo: gamtos mokslus, astronomiją, kosmografiją, istoriją, filosofiją, psichologiją.

Varšuvoje jo artimiausiu draugu buvo kitas konservatorijos studentas Eugenijus Moravskis, vėliau pagarsėjęs lenkų kompozitorius. Juos abudu visą gyvenimą rišo draugiški santykiai.

Baigęs konservatoriją Kastukas parvažiavo su diplomu namo. Iš kunigaikščio Oginskio gavo dovaną - naują fortepioną ir pažadą tęsti stipendiją studijoms Leipzigo konservatorijoje. Tačiau Leipzigo laikotarpis nebuvo jam laimingas; jis juto, kad mokytojai stabdė jo kūrybinius polėkius ir dažnai priešinosi įvedimui jo kompozicijose lietuvių liaudies melodijų motyvų. Be to, čia išgyveno skaudų įvykį.

Studentavimo Varšuvoje laikais buvo jau sukūręs simfoninę poemą "Miške", kuri, galima suprasti, buvo įkvėpta Druskininkų aplinkinių žalių miškų, kuriais dar vaiku būdamas jautriai žavėjosi. Joje nuaidi plačių lietuviškų miškų ošimas ir miško viešpatijos nuotaika. Ta poema Varšuvos muzikos konkurse laimėjo pirmą premiją ir turėjo būti atlikta Varšuvos Filharmonijos koncerte, diriguojant pačiam Čiurlioniui. (Buvo numatytas jo atvykimas iš Leipzigo). Tačiau Filharmonijos direktoriaus buvo atšaukta, motyvuojant tuo, kad koncertas turi būti skiriamas tik lenkų kompozitoriams, o Čiurlionis - lietuvis!

Leipzige Čiurlionis gyveno pusbadžiu. Pažadėta stipendija buvo išmokama nereguliariai ir ne tokia, kaip buvo pažadėta. Sekantis smūgis... kunigaikščio Oginskio mirtis ir stipendijos nutraukimas. Čiurlionis, neįstengdamas sumokėti mokslapinių iš konservatorijos pašalinamas! Čia gelbsti jo draugas E. Moravskis. Pats sunkiai uždirdamas pamokomis, siunčia draugui pinigų tuo įgalindamas jį užbaigti Leipzige studijas. Kad ir sunkiomis sąlygomis gyvendamas Leipzigo laikotarpyje Čiurlionis parašė savo puikų veikalą - pirmą lietuvišką styginį kvartetą. Išigijęs diplomą, grįžta į Varšuvą, - pasiima pas save tris brolius: Povilą, Stasį ir Petrą tikslu suteikti jiems išsimokslinimą. Visus juos išlaiko. Gyvena viename kambaryje, patys sau maistą gamindami. Čiurlionio vienintelės pajamos - privačios pa-

mokos, jam išvaikščiojant skersai ir išilgai pėsčiam visą Varšuvą.

Pirmoji Čiurlionio meilė irgi nebuvo laiminga, nors ir abipusė. Tai buvo draugo E. Moravskio sesuo Marija, kurią tėvai privertė ištekti už nemylimo žmogaus. 1908 m., būdamas 33 metų, Čiurlionis vedė lietuvaite - rašytoją Sofiją Kymantaitę. Tuo metu buvo pradėję rašyti operą "Jūratė ir Kastytis", kuriai libretą parašė žmona. Deja, tie rankraščiai žuvo karo metu.

Iš Petrapilio, iš jo žmonos atėjo pirmos žinios, kad Čiurlionis serga. Jaunieji atvyko į Druskininkus. Pradžioje ligonio sveikata lyg ir pagerėjo. Dabar jis ilgas valandas praleisdavo prie fortepiono improvizuodamas ir vis kurdamas naujus veikalus. Sveikatai pablogėjus buvo išvežtas į Varšuvą, o iš ten į Pustelninko sanatoriją prie Varšuvos, kurioje 1911 m. balandžio 10 d. mirė. Palaidotas Vilniuje, Rasų kapinėse. Taip peranksti užgeso mūsų genialaus menininko M. K. Čiurlionio apakinančiai švystelėjusi žvaigždė. Mirė pačiame kūrybinių jėgų pajėgume!

M. K. Čiurlionio muzikos kūryboje didelį vaidmenį suvaidino mūsų liaudies dainos. Jų harmonizavimas - aukštai profesionalus, turtingas garsų priemonėmis. Jo žodžiai: "Tos dainos, tai tarytum brangaus marmuro uolos ir laukia jos tik genijaus, kuris mokės iš jų pasigaminti nemiršančius veikalus".

Jo simfoninės poemos yra pradininkės lietuvių simfoninės muzikos. Fortepono kūryba lydėjo visą jo gyvenimą. Parašė ypač daug preliudų ir nokturnų. Simfoninė poema "Miške" ir kantata "De Profundis" - (chorui ir orkestrui) - buvo pirmą kartą atliktos Petrapilio konservatorijoje 1912 m., minint jo mirties metines.

Varšuvoje ir Vilniuje dirigavo lietuvių choras.

Dabar Lietuvoje išspausdinti beveik visi jo veikalai, daug jų įrašyta į plokšteles. Palikimas - apie 353 kompozicijos, kurių sąrašą sudarė Lietuvoje žinomas muzikologas Vytautas Landsbergis.

Druskininkuose, namuose, kur Čiurlionis gyveno, įsteigtas jo vardo memorialinis muziejus ir prirtvirtinta lenta su užrašu: Šiame name gyveno ir kūrė lietuvių dailininkas ir kompozitorius M. K. Čiurlionis. Yra įsteigta jo vardo muzikos mokykla ir šiuo metu Lietuvoje yra sukamas apie jį filmas "Zalčių Karūna".

A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė

IŠ OTAVOS KONFERENCIJOS

Naujame Eltos informacijų biuletinio anglų kalba numeryje daug vietos skiriama pranešimam apie Pabaltijo kraštų padėties išskėlimą Otavoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje žmogaus teisių klausimais, lietuvių sąžinės belaisvių priminimą. Apie žmogaus teisių pažeidimus Pabaltijo kraštuose konferencijoje pakartotinai kalbėjo įvairių kraštų delegatai, konkrečiai paminėdami kai kuriuos dėl savo religinių ar kitų įsitikinimų kalinamus lietuvius. Amerikiečių delegatas paminėjo kunigą Joną Kastytį Matulionį, Romą Žemaitį,

Liudą Dambrauską ir Viktorą Petkų. Buvo prisimintas ir kun. A. Svarinskas. Olandijos delegatas konferencijoje priminė prievartinį Pabaltijo kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą, pažymėdamas, kad jei Otavos konferencija būtų vykususi prieš 50 metų, Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybinės vėliavos būtų plevėsavusios drauge su kitų laisvų Europos kraštų vėliavomis prie konferencijos rūmų. Kanados ir Didžiosios Britanijos delegatai priminė religinės laisvės varžymus

LRTV

ATEITININKŲ KONGRESO PROGRAMA

Jubiliejinis 75 metų Ateitininkų Kongresas vyksta Čikagoje rugp. 30 - rugsėjo 2 d. Kongresui ruošti sudaryti įvairūs komitetai telkėsi, planavo programą ir atliko kitus parengiamuosius darbus.

Ateitininkų Kongreso programa sudaryta iš religinių momentų, kultūrinių įvykių, paskaitų ir posėdžių.

Religiniai įvykiai Šešt. šv. Mišių vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas J. E. vysk. P. Baltakis OFM, Sekm. šv. Mišių vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas Čikagos kardinolas J. Bernardin. Kitą dieną šv. Mišių vyriausias koncelebrantas J. E. vysk. V. Brizgys, pamokslininkas Ateitininkų Federacijos dvasios vadovas kun. dr. V. Cukuras.

Tėvynės vakaras rugp. 31 d. susidarys iš žuvusiųjų pagerbimo seselių kazimieriečių sode Marquette parke, procesijos į šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, ir susikaupimo valandėlės ir muzikinės programos bažnyčioje.

Kultūriniai renginiai - Kongreso metu vyks atkū meno paroda ir ateitininkų literatūros veikalų paroda. Parodas bus galima lankyti Kongreso metu Jaunimo centre.

Kongreso susipažinimo vakaras rugp. 30 d. Jaunimo centre prasidės Talentų vakaru ir užsibaigs šokiais, grojant "Aido" orkestrui.

Kongreso banketas bus rugsėjo 1 d. Condessa del Mar salėje.

Paskaitos ir posėdžiai - Kongreso darbo posėdis bus jau rugp. 30 d. Ateitininkų namuose. Kongreso oficialus atidarymas rugp. 31 d. Jaunimo centre. Bendri posėdžiai, atskirų sąjungų svarstybos, Kongreso iškilmingas posėdis rugsėjo 1 d., atskiros sąjungos turės svarstybas. Baigiamasis posėdis rugsėjo 2 d. Jaunimo centre.

Bendrųjų posėdžių temos įvairios. "Ateitininkija kryžkelėje" skaitys kun. dr. V. Cukuras pirm. rytą, o dr. K. Skrupskelio paskaita "Krikščioniškos ir marksistinės kultūrų konfrontacija" bus po pietų. Sekm. rytą dr. Vytautas Vardys skaitys paskaitą "Lietuva ir išeivija" per iškilmingą posėdį. Pirmadienio vedamoji mintis per baigiamąjį posėdį "Zvelgiant į paskutinįjį šimtmečio ketvirtį". Atskirų sąjungų posėdžiuose bus gvildinamos mintys ta pačia tema, kaip bendrajame posėdyje, bet bus diskutuojama kiekvienos sąjungos perspektyva.

Ateitininkai didžiuojasi savo garbingu jubiliejumi. Kongresą sudaro įvairūs renginiai, parodos, paskaitos ir posėdžiai, apie kuriuos plačiau bus rašoma spaudoje.

R. Kubiliūtė

Ateitininkų Kongreso informacijos komiteto narė

.....

"Kas nenori dirbti, tenevalgo"! Mat, mes girdime, jog kai kurie jūsiškiai tinginiauja, nieko neveikia, tik smalsauja. Tokiems žmonėms mes išakome ir juos raginame Viešpatyje Jėzuje Kristuje ramiai dirbti ir valgyti pačių pelnytą duoną. O jūs, broliai, nesiliaukite darę gerai! - Šv. Paulius 2 Tesal. 3,10-13.

.....

DUOKLĖ OKUPANTUI

Bolševikų subversinė veikla Australijoje sovietų Rusijai kainuoja daug dolerių, nes už rublį čia nieko nenupirksi. Tasmanijos elektrinės užtvankos statybos sustabdymo demonstracijos ir komjaunimo suvežimas pagal rengėjų davinius kainavo du su puse mil. dolerių. Verbų sekmadienio eisenos, reikalaujant, kad Vakarai sumestų savo ginklus į jūrą, vėl kainavo pusantro mil. dolerių, o kur dar demonstracijos prieš amerikiečių laivus ir parama Naujosios Zelandijos draugams. Ne maža pinigų kainuoja ir jaunų australiukų bei juodukų apmokymas Maskvos revoliuciniame Lamumbos vardo "universitete", kur paruošiami būsimieji mūsų unijų vadai ir revoliucinis kadrų.

Beveik kasmet, kai tik sovietai pritrūksta dolerių, jie atsiunčia į Australiją Maskvos cirka, Sibiro ansamblį, Raudonosios armijos chorą, o šiais metais norėdami mums duoti sovietinės kultūros, atvežė net Maskvos Bolshoy baletą. Kada prieš keletą mėnesių Australijos Opera norėjo surengti spektaklį, tai teatro darbininkų unijos streikavo ir opera neįvyko. Dabar unijos dirba net viršvalandžius, kad tik sovietinis baletas galėtų šokti be kliūčių.

Rugpiūčio 11 d. vakare televizijos reporteriai per žinias rodė kaip Sydney mieste prie teatro rūmų demonstravo keli šimtai žydų, protestuodami prieš jų teisių ir religijos suvaržymus sovietų Rusijos imperijoje. Demonstracijos tema buvo: "Leiskite mums tenai gyventi kaip žydams, arba leiskite išvažiuoti į Izraelį".

Televizijos reporteriai sako, kad Maskvos baletu vadovybė tikisi vien tik Sydney mieste surinkti du su puse mil. dolerių. Tiek pat Melbourne ir pusantro mil. Adelaidėje. Už surinktus 5 mil. dolerių galės praveisti neblogą propagandą apie laimingą lietuvių, latvių estų ir ukrainiečių gyvenimą didžiojo brolio globoje, arba padėti mums rengti teismus kaip Amerikoje ir Kanadoje. Už tą viską mes sumokėsime eidami į jų baletus.

Sovietų baletas atvažiavo gerai žinodamas, kad jiems pasiseks, nes bent pusę pinigų sunėš pabėgėliai iš sovietinio rojaus, kurie gero gyvenimo sukvailinti jau pamiršo kodėl jie čia atbėgo arba pasiilgo sovietinio kvapo.

Vienas bičiulis iš Sydney laiške rašo: Buvau ir aš nuėjęs į tą žydų demonstraciją, surengtą prieš sovietų Rusijos imperializmą. Man buvo didelė gėda. Žydai demonstravo, o nors ir maža dalis lietuvių ir kitų "antikomunistų" atkišę dolerius veržėsi į teatrą prie kasos langelio sumokėti savo duoklę okupantui. Jų daugumą sudarė mūsų taip vadinami šviesūs "intelektualai".

Daugumas Maskvos cirko ir baletu lankytojų teisinasi, kad girdi menas nieko bendro su politika neturi. Tai labai naivus pasiteisinimas arba žmogus nori pasakyti, kad jis apie politiką nieko neišmano ir Lietuvos reikalai jam nebesvarbu. Patys bolševikai atmeta tokį jų pasiteisinimą. Leninas prieš 60 metų rašė: Menas turi tarnauti revoliucijai. Stalinas dar aiškiau išreiškė rašydamas, kad "Menas

Rašo Alb. Pocius

yra revoliucijos tarnaitė", o kiniečių Mao sakė: Menas nėra menui. Menas turi padėti priartinti revoliuciją. Komunistai bent nemeľuoja šitame reikale ir atvirai pasisako, o mūsų šie save teisindami meluoja. Jie norėdami pateisinti savo menkystę ir tautinės savigarbos jausmo trūkumą, norėtų sovietinį meną atskirti nuo Kremliaus politikos. Įdomu kaip mūsų meno mėgėjai atskirs savo dolerius politruko kišenėje nuo politikos.

Mes esame įpratę kaltinti žydus pataikavimu komunizmui, tačiau bent dalis Vakarų pasaulio žydų jau pradeda suprasti Maskvos imperializmo planus ir viešai demonstruoja prieš dolerinės duoklės rinkėjus, o mes savo klaidų nematome ir bėgame pas okupanto atsiųstus dainininkus ir šokėjus, neva tai meno pasisemti už sunkiai už-

dirbtus dolerius.

Lietuviškam reikalui mes dolerių dažnai neturime. Į lietuvišką koncertą nueiti yra per daug brangu, nes už bilietą ima net 5 dolerius, o pas okupanto menininkus ima po 20 arba 40 dol. už vieną bilietą. Čia be jokių derybų sumokame ir nusižeminę dar "spasyba" pasakome. Gerai, kad nežino ir nemato mūsų sąžinės kaliniai pavergtoje Lietuvoje. Iš gėdos ir skausmo jų širdys tikrai neatlaidytų.

Prieš 40 metų Lietuvoje bolševikai mūsų ieškojo su šautuvu rankose, šiandien jie vilioja mus su dainininkais, šokėjais ir Maskvos cirko meškomis. Tautinė savigarba ir Sibiro kankinių skausminga auka mums draudžia iki Lietuva yra okupuota šokti ir dainuoti su okupantais ir jų draugais.

Mes esame laisvi šio krašto piliečiai ir okupantui mokėti duoklę mes neprivalome. Duoklę moka tik vergai ir baudžiauninkai.

Juozas Mikštas

KUR PRAPUOLĖ TA JAUNYSTĖ

(Vienožinskio stilium)

Kur prapuolė ta jaunystė,
Kuri man žydėjo
Paauglystės karalystėj,
Siekių pakelėje?

Kur tos visos merguzėlės,
Takučiu lydėtos?
Kur sesers darželio gėlės:
Rūtos, rožės, mėtos?

Kur vaidinimai klotimus,
Vakaronės trankios?
Tik širdis prisiminimais
Visa tai surankios.

Kur tetos audimo dimai?
Kur jos lino raštai?
Kokio susilauks likimo
Grožis viso krašto?

Kas nutiko bažnytėlei,
Kirvio pastatytai?
Šiurpų gaisrą jai sukėlė
Kažkokie banditai. (*)

Kur tie ežerai skaidrieji
Drūkšių, Visagino?
Metai, priespaudoje skrieję,
Daug ką išnaikino.

Ten atomo elektrinė
Teršia orą, lauką.
Alkanų "herojų" minios
Iš rytų vis traukia ...

Platina ten rusicizmą
Tie "stachanoviečiai",
Ir statybon komunizmo
Visą kraštą kviečia.

Ta Brangiausioji Gimtinei
Numylėta mano,
Kuri, vargo daug pažinusi,
Viltimi gyvena.

North Melbourne, 22. 6. 85

(*) Kelių amžių senumo, grubiai tašytų masyvių rąstų Dūkšto bažnyčia, statyta vien tiktai kirviu pasitarnaujant, nes tuo metu kaimo statybai dar nebuvo žinomas nei oblius, nei pjūklas, ir toks retas istorinis statinys antrosios bolševikų okupacijos metu buvo sunaikintas.

Sniečkaus mieste nesigirdi
Jau kalbos lietuvių.
Skausmas drasko čia jų išrdį,
Sunkina jų būvį. (**)

Tu nei pėdsako nerastum
Viso to, kas buvo;
Iš kapų nebeatkastum
Visko, kas jau žuvo.

Subaudžiavinti kaimiečiai
Velka jungą skaudų.
Politrukai liaudį "šviečia",
"Liaudies priešus" gauda.

O didžiausi liaudies priešai —
Patys atėjūnai.
Susilauks jie teismo viešo,
Kaip vergų tijūnai.

Jie dar vis tebevaduoja
Iš gerovės kraštą.
Laisvės tik viltis šviesioji
Lengvina jo naštą.

Ten lietuvišką jaunimą
Iš kolchozų lažo
Į pulkus rekrūtų ima,
Už Uralo veža.

Siekia jie Afganistaną,
Be vilties sugrįžti.
Plaka ten žemietį mano
Ilgo karo rykštė.

Grįžta tik lavonai baisūs
Maišuos plastikinius.
Tik tokios "gerovės" vaisiais
"Džiaugiasi" giminė.

(**) Prie Visagino ežero naujai įsikūręs miestas, kurio gyvenotojus sudaro išimtinai kolonistai, prižiūrintieji prie Drūkšių ežero esančią atominę jėgainę, kuri teršia šiaurinės Lietuvos ir dalinai Latvijos ekologiją.

AMERIKIEČIAI APIE
G. IEŠMANTĄ

Įtakingasis amerikiečių savaitraštis "Commonweal" atspausdino ilgą straipsnį apie lietuvių sąžinės belaisvį Gintautą Iešmantą. Straipsnio autorius poetas, literatūros kritikas ir žmogaus teisių gynėjas Boria Sax Gintautą Iešmantą iškelia kaip poezijos kūrėją ir, apskritai, kaip rašto žmogų, kuris, kaip ir daugelis kitų, dėl savo įsitikinimų buvo nuteistas sunkia kalėjimo bausme ir dabar yra kalinamas.

Straipsnio autorius iškelia faktą, kad rašto žmonės kaip Gintautas Iešmantas, net ir labai sunkiose nelaisvės sąlygose neatsisako kūrybinio darbo, eilėrašciais ar šiaip rašytu žodžiu siekdami išreikšti savo vidinius jausmus, pergyvenimus ir ypač protestą prieš neteisėtą įkalinimą, nepaisydami, kad dėl to jiems gali būti prailginta bausmė už lagerio taisyklių nesilaikymą.

Tai sukelia Vakaruose, rašo straipsnio autorius, pagarbą nuostabą ir drauge gražina pasitikėjimą kūrybinio darbo, poetinio pašaukimo verte ir tęstinumu. Iešmanto kūryba Vakarų nepasiekia, rašo Boria Sax, dėl to neįmanoma atsakyti į klausimą, ar jis stambus poetas. Jo pasišventimas, tačiau, leidžia spėlioti, kad tokiu jis galėtų būti. Galbūt ateis diena, kai jo kūriniai atkreips reikiamą literatūrinės publikos dėmesį.

Straipsnio autorius baigdamas pažymi, kad kūrybinis darbas kalėjimo ar konclagerio aplinkoje dažnai tampa beveik pirminiu impulsu, kuris išryškėja ypač tada, kai išnyksta visi kiti kūrybą skatinantys motyvai, kaip garbė, pelnas, politinė įtaka. Kurdamas nelaisvės sąlygose autorius patvirtina savo ir visų žmonių esminę, neprilygstamą vertę. Kai autoriui uždraudžiama rašyti yra kėsinimasis į patį jo žmogišką orumą. — (Darb)

UŽBAIGTAS

"MOTERŲ DEŠIMTMETIS"

Dalyvaujant Kenijos respublikos prezidentui Daniel Arap Moi ir Jungtinių Tautų Organizacijos generaliniam sekretoriui Perez de Cuellar, liepos 15 d. Kenijos sostinėje Nairobyje buvo iškilmingai atidaryta Jungtinių Tautų Organizacijos surengta pasaulinė konferencija "Moterų Dešimtmečio" užbaigimui.

Konferencijoje, kurios darbai užsitęsė ligi liepos 26 d., dalyvavo trys tūkstančiai delegatų iš šimtas dvidešimties pasaulio kraštų.

Konferencijos tikslas buvo apžvelgti, kas per paskutinį dešimtmetį buvo atlikta moters teisių apsaugojimo srityje, lyčių lygybės įgyvendinime, taip pat moterų auklėjimo, įdarbinimo ir kitose moterų gyvenimą liečiančiose srityse. Nustatytos gairės ateities veiklai moterų naudai. Stebėtojų nuomone, svarbiausioji kliūtis, kuri susidarė šios konferencijos palankiam vyksmui, ir konkrečių problemų svarstybom, buvo komunistų valdomų ir vadinamų neprisijungusių šalių bandymas supolitinti konferencijos darbus, kaip tai atsitiko prieš 10 metų Meksikos mieste įvykusioje pasaulinėje konferencijoje moterų klausimais.

SYDNĖJUS

DAINOS CHORO VIDURŽIEMIO VAKARAS

Liepos 27 d. Sydnėjaus Dainos choras buvo suorganizuavęs taip vadinamą, jau virtusiu tradiciniu, Viduržiemio vakarą.

Programą išpildė Moterų choro narės Elvyra Belkienė ir Aleksandra Storpirstienė, duetu padainuodamos keletą lengvesnio žanro dainų, joms akompanavo Br. Kiveris. Dainos choras mišriame sąstato padainavo 8 dainas, diriguojant Br. Kiveriui. Birutė Aleknaitė buvo išvykusi atostogų ir todėl neišgirdome atskiro Moterų choro, kuriam vadovauja Birutė. Tiek dueto, tiek mišraus choro dainos skambėjo ypatingai gražiai. Dainos chorą paremti susirinko virš 200 sydnėjiškių ir svečių iš kaimyninių kolonijų. Iš tolimojo Geelongo buvo atvykę p.p. Obeliūnai, iš Wollongongo p.p. Černiauskai, iš Newcastle Benigna Zakaruskaitė ir kiti...

Sužavėti gražiu Dainos choro dainavimu svečiai chorą parėmė finansinai aukodami: \$ 50 - Ona Palaitienė, po \$ 20 J. E. Černiauskai, A. M. Statkai, po \$ 10 - M. Sidlauskienė, V. Stankevičienė, Dr. V. Bar kienė, J. Zinkus.

Turtingos loterijos fantus aukojo: Angelė Stasiūnaitienė, Adelė Skirkienė, T. B. Ambers, M. Žemaitienė, M. Kopcikienė, M. Montvitenė, Pr. Zitkauskas, E. Viržintienė, J. Gatavičius, Aldona Stasiūnaitienė, Veronika Simanavičienė, E. Badauskienė, I. Daniškevičienė ir prel. P. Butkus MBE.

Vakaras reikia skaityti visapusiškai pasisekęs, geroje nuotaikoje prie kontinentinės kapelos buvo linksmi pasižokė ir jai nustojus dar ir padainuota.

Dėkingi esame atsilankiusiems į mūsų parengimą ir bet kuo prisidėjusiems - darbu ir aukomis prie šio vakaro pasisekimo.

Dainos choro mirusių atminimas

Antano Kapočiaus 10 metų mirties sukaktis rugpiūčio 25 d., Andriaus Simanavičiaus 15. 9. 1980, Jono Jarmalavičiaus 16. 9. 1975, Vlodo Medelio 4. 10. 1980, Algio Vasario 1. 12. 1980.

DAINOS CHORO IŠVYKA PAS VOKIEČIUS

Rugpiūčio 10 d. Dainos choras buvo pakviestas dainuoti šv. Cecilijos vokiečių metiniame koncerte Croydone. Koncerte dalyvavo ir kitas šv. Rapolo choras iš Blacktown. Dainos choras, dirig. B. Aleknaitė ir Br. Kiveriui, padainavo 9 dainas, už kurias susilaukė gausių aplođismentų. Užsibaigus koncertui diri-

gentai buvo apdovanoti dovanėlėmis. Lietuvių choro vardu A. Kramilius padėkojo už pakvietimą ir šv. Cecilijos choro administratoriui Siegfred Unger įteikė knygą "Lithuania 700 years", - šio vizito prisiminimui. A. Kramilius vokiečiams padėkojo už globą prieš 41 metus pabėgusiems lietuviams į Vokietiją nuo komunistinio maro. Vokiečiai šią padėką labai šiltai priėmė. Vokiečiai toli gražu nepriėjo lietuvių chorui, nei skaičiumi, nei dainomis. Stebėjosi jie, kaip me lodingai skamba lietuvių dainos, jas išgirdę dauguma pirmą kartą.

Dainos Choro korespondentas

Adelaidės kronika

Ne tik Biblijoje aprašyti šimta-mečiai gimdė vaikus. Štai, Adelaidės liet. pensininkų klubas ėmė ir "pagimdė" laikraštuką "Adelaidės lietuvių pensininkų bičiulį", kuris jau spėjo visuomenei prisistatyti dviem numeriais. Tai klubo pirminko K. Kaminsko žaidimas, kaip jis pats sako, išgyta fotostatinio spausdinimo mašina. Sveikinant ini ciatyvą ir ryžtą galima tik vieno palinkėti, kad ta žaidimo periodika nebūtų skurdinama lietuvių kalba ir ypač jos rašyba.

Lietuvoje nuo žiemos šalčių bėgdami išskrisdavo paukščiai į šiltesnius kraštus. Adelaidėje pabėgėliai nuo australiškos žiemos skrenda į Europą ir Ameriką. Štai saule įdegę iš tų kontinentų jau grįžo Elė ir Kęstutis Varnai, Juozas Songaila ir Aidas Kubilius. Sugrįžo ir ekskursijoje aplankę Lietuvą jos okupacijos sukaktyje. Dar keliauja po Europą Juozas Stepanas, kuris grįždamas užsuks ir JAV-bes atstovauti Australijos ateitininkus Čikagoje įvyksiančiame XI-tame ateitininkų kongrese.

Rugpjūčio 6 d. Liet. kat. centro salėje įvyko Adelaidės arkivyskupijos kunigų dalinis susirinkimas apsvarstyti kai kurių kunigų sekcijų einamuosius reikalus. Susirinkusius kunigus globojo klebonas kun. J. Petraitis, MIC. Jiems priešpiečius paruošė Adel. liet. kat. moterų draugijos ponios.

Buvęs tautinių šokių grupės "Žilvinas" vadovas Bronius Sabeckis rugpjūčio 11 d. atšventė savo amžiaus 30-tąjį gimtadienį. Ta proga jį pasveikinti Sabeckių naujoje rezidencijoje Adelaidės kalnuose susirinko šeimos artimųjų gražus būrys. Ponios Irenos vaisinami sukaktuvininkui nuoširdžiai sugiedojo Valio, ilgiausių metų.

Asmeniškės dovanos giminėms Lietuvoje

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siūsti, padėtis stabilizavosi ir dabar galima pasiųsti daug vertingų ir naudingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba priimame užsakymus geros rūšies prekėmis už kompetencingą kainą.

SUDAROME TESTAMENTUS. administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas,

PERSIUNČIAME PALIKIMUS Į LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Dėl visų smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England, Tel. 01 460 2592.

MELBOURNAS

APYLINKĖS VALDYBOS VEIKLA

Bendruomenės Valdyba savo pastaruose posėdžiuose svarstė Lietuvių Namų, Bendruomenės Menės - kambario sutvarkymo ir tvarkin go naudojimo reikalą, nes ši patalpa turi būti švari, tvarkinga ir reprezentacinė savo visokeriopa išvaizda.

Jau sutvarkytos užuolaidos, kurių dalis paskutiniu metu gulėjo ant žemės, durų užraktas, ir nupirka 30 kėdžių pakeitimui gana prastų ir jau sunaudotų kėdžių, kurios sudarė labai nykų vaizdą.

Sekretoriui A. Zilinskiui pavesta prižiūrėti Menės naudojimas ir tvarkingas užlaikymas. Nuo rugsėjo 1 d. Menė - kambarys bus užrakinta ir kas norės naudoti privalės pranešti iš anksto datą ir kas bus atsakingas už tvarkingą palikimą po pasinaudojimo. Šiuo reikalu prašau skambinti Sekretoriui dienos metu 329 6833, vakarais ir savaitgaliais 583 4258.

Prasau sekti naudojimo taisykles surašytas sąsiuvinyje prikabiname Meneje prie durų, nes tik tokiu būdu galima išvengti ir nemalonių pastabų ir finansinių išlaidų, kurios susidaro paliekant Menę nešvarią - peleninėse nuorūkų, išmėtytas kedes ir aptampytas užuolaidas. Visa tai sutvarkyti ir kėdžių pakeitimas kainavo keletą šimtų dolerių.

Paskutinį šio mėnesio savaitgalį įvyks Lietuvių Namuose Krašto Valdybos šaukiamas Bendruomenės Vadovų suvažiavimas, kuriame bus pranešimai, diskusijos ir tarpusavio bendravimas, pasitarimai. Siame viešame suvažiavime - konferencijoje kviečiame visus dalyvauti, nes Bendruomenės reikalai yra mūsų visų reikalai.

Sestadienio vakare "Svajonės" dainininkų plokštelės pristatymo vakariene, kurioje kviečiame dalyvauti visus suvažiavimo dalyvius.

Mūsų Pastogės baltaus nutarta šiame neruošti, nes tuo metu per daug balių, pobūvių, - o vietoje baltaus suruošti Cepelinų - koldūnų linksmavakarį baro patalpose. Data bus paskelbta iš anksto.

Visus suinteresuotus Apylinkės Valdybos veikla prašome siūlyti su manymus kaip veiklą išvystyti ir pagerinti.

Melbourn Apylinkės Valdyba

Lenkijoje paminėta 5 metų sukaktis nuo Solidarumo unijos veiklos. Gdanske Walesa padėjo vainiką žuvusiems darbininkams prie paminklo, bet kalbos nesakė. Bažnyčioje kun. Jankovski ragino savo klausytojus nenustoti vilties ir neatsisakyti savo teisėtą reikalavimų.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne ruošia lietuviškų dainų ir tautinių šokių

KONCERTA

rugpiūčio 25 d. 2 val. p.p.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Programoje: Melbourne ir Adelaidės solistai, piano solo, duetai, moterų trio, Melb. vyrų oktetas, tautinių šokių grupės - Malūnėlis ir Gintaras.

Savo pastangas ir darbą jie aukoja LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS.

Jūsų atsilankymas - solidarumo ženklas KOVOJANČIAI LIETUVAI.

Tautos Fondo Atstovybė Australijoje, Melb.

RELIGINIAME GYVENIME

= "Šv. Tėvas kalba jaunimui", - tokia antraštė sionis dienomis Romoje yra išleistas Popiežiaus Jono Pauliaus II paskutinių penkerių metų laikotarpyje jaunimui pasakytų kalbų rinkinys. Knygą atspausdisno Popiežiškoji Pasauliečių Taryba Tarptautinių Jaunimo Metų proga. Rinkinyje yra per 290 parinktų ištraukų iš Popiežiaus kalbų jaunimui - anglų, italų, vokiečių, prancūzų ir ispanų kalbomis. Popiežius paveda jaunimui misiją sukurti geresnį ir teisingesnį pasaulį, kuriame būtų pilnai apsaugotas kiekvieno žmogaus asmens orumas, įgyvendinant Kristaus Evangelijos avasioje.

= Katalikų akademikų ir studentų sąjungos "Pax Romana" narių Europoje visuotinis suvažiavimas rengiamas rugpiūčio pabaigoje Innsbrucke, Austrijoje. Suvažiavimo darbai telksis apie pagrindinę temą "Krikščioniškasis mokslas ir Europos kultūra XX amžiaus pabaigoje". Katalikų švietimo sąjūdis "Pax Romana" įsikūrė I pasaulinio karo pabaigoje, iškilus artimesnio tautų bendra darbiavimo idėjai. Pagrindinis sąjūdžio tikslas skleisti krikščionišką mintį ir dvasią universitetinėje ir profesinėje aplinkoje, krikščioniškųjų principų šviesoje spręsti aktualiausias laiko problemas.

= Sovietų valdomoje Armėnijoje, ypač sostinėje Jerevane, kaip praneša spaudos agentūros, pradėta be vaidžios leidimo atidaryti naujas bažnyčias, kuriose tikintieji slaptai renkasi pamaldoms. Dėl tokių gausėjančių pogrindžio bažnyčių susirūpino Armėnijos komunistų partija.

= Divino Amore Marijos šventovėje netoli Romos buvo suruoštas "Patapių miestelis" jaunimui, kuris čia susirenka iš visos Italijos nepos 21-28 dienomis. Tai tradicinis kasmetinis Italijos katalikiškojo jaunimo suvažiavimas pabendravimui, padiskutuoti problemas kiek jos liečia religinį gyvenimą, jaunimo uždavinius. Į diskusijas buvo pakviesti žymieji politiniai veikėjai, kultūrininkai, rašytojai, Bažnyčios atstovai.

= Sydnėjus. Arkivyskupas Clancy pašventino kartinį akmenį Sant Angelo gimnazijos naujumi pasta tam, kurie kainuos pusantro milijono dolerių, Apeigose dalyvavo 1.500 vaikų su savo tėvais. Arkivyskupas tarė, kad katalikiškos mokyklos vertė yra didesnė už pinigų, nes mokykla sužadina vertybes, idealus, ideologiją vaikų širdyse ir juos paruošia vertingam gyvenimui.

= Airijos primas kardinolas Thomas O'Fiaich sako, kad jau atėjo laikas britams pasitraukti iš šiaurės Airijos, tuo pasibaigtų britų kolonializmas, kad jis Airijoje nesitęstų amžinai. Tai buvo drąsi kardinolo, mylinčio savo kraštą, kalba.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Rugpiūtis - Katalikiškos Spaudos mėnuo. Tėviškės Aidams aukas sek madieniais priimtinės prie bažnyčios Parapijos kioske ALK Federacijos Valdybos nariai. Kas vertiname Tėviškės Aidus - atneškime savo dalį jų išlaikymui.

Pakrikštyta Dijana Onutė Crook, David John ir Anelės Kaminskaitės - Crook dukterė. Krikšto tėvai: Raimunda Stirbytė ir William Wringe.

Aukos Tėviškės Aidams. Australijos Lietuvių Fondas aukojo \$ 400, Bronė Žilinskienė iš Canberros \$ 200, V. Stagis iš Main Ridge \$100, Brigita Starinskienė iš Geelongo \$ 100. Ji dar aukojo šv. Kazimiero kolegijai \$ 50.

Tėv. Aidų leidėjas - ALK Federa-

A. A.

ALBERTAS DIENAS

Rugpiūčio 9 d. mirė Albertas Dienas, 59 m. amžiaus. Palaidotas rugpiūčio 13 d. Springvale krematoriume.

Albertas Dienas nuo Tauragės iš Buikiškių. Australijoje įsikūrė Melbourne, Nth. Clayton. Jis evangelikas, tai mažai kur lietuvių tarpe pasirodydavo. Žmona Kazimiera dalyvavo parapijos chore, bet vyrui pradėjus sirguliuoti, rečiau kur ir ji nepasirodydavo. Alberto liga prasidėjo prieš trejetą metų. Kąkad seniai tvarkant dantis jam buvo skilęs žandikaulis, bet tas nieko jam netrukdė. Kai tas žandikaulis jau pradėjo skaudėti, tuomet rasta, kad tai yra vėžys. Buvo operuotas bene porą kartų, bet pasidarė taip, kad nebegalėjo nuryti maisto. Kanikinasi apie trejetą metų, kol visai nusilpo. Kartą savo kambaryje jis nugriuvo ir daugiau nepakilo. Kai atvyko ambulansas, jau jis buvo negyvas.

Palydėtas nemažo būrio artimųjų. Amžiną jam atilsį. pv.

racija nuoširdžiai dėkoja už šias aukas.

Už a.a. Mariją Kazlauskienę šv. Mišias aukojo J. V. Žitkevičiai.

PATI KSLINIMAS

Aprašant šaulių šventę Melbourne, korespondencijoje paminėta, kad "Vaišių maistą supirko ir jį atvežė Socialinės Globos Moterų D-jos vicepirm. Onutė Szentimrey. Soc. Glob. Mot. D-jos valdyba pareiškė, kad Onutė Szentimrey nėra šios organizacijos narė, nei vicepirminkė. Atrodo, korespondento bus apsiriktas. Labai atsiprašome už paklaidą. Red.

TEVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus. užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

SALEZIEČIAI BRAZILIJOJE

Salezietis kun. Pranas Gavėnas yra perrinktas Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininku. Vicepirmininku išrinktas kun. Jokušauskas, sekretorium salezietis kun. Rukšys. Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės valdybos rinkimai įvyko saleziečių vadovaujamoje šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Sao Paulo mieste. Čia lietuviai saleziečiai yra išvystę plačią religinę ir kultūrinę veiklą. Brazilijos lietuviai dabar ruošiasi iškilmingai sutikti lietuvių išeivių vyskupą Paulių Baltakį, kuris šių metų pabaigoje numato aplankyti kai kurias Pietų Amerikos lietuvių bendruomenes.

IŠVIJO SOVIETUS

Liberija nutraukė diplomatinis santykius su Sov. Sąjunga ir įsakė sovietų ambasados sostinėje Monroviijoje nariams 72 val. bėgyje išvykti iš krašto. Tuo pačiu metu visi Liberijos diplomatai Maskvoje buvo atšaukti atgal į tėvynę. Šis Liberijos vyriausybės nutarimas buvo padarytas atidengus sovietų ambasados Monroviijoje užverbuotų šnipų tinklą. Suimti šnipai buvo įpareigoti teikti sovietų ambasadai informacijas apie Liberijoje esančius karinius įrengimus. Liberija Vakarų Afrikoje prie Atlanto, plotas kiek didesnis už Lietuvą, gyventojų virš 2 mil., katalikų 40.000.

PADĖKA

Visiems draugams ir pažįstamiems, kurie padėjo palaidoti mano brangų vyrą AIBERTĄ DIENĄ nuoširdžiai dėkoju. Taip pat dėkoju už vainikus ir gėles.

Gilaus skausmo sukrėsta ir liūdinti žmona Kazimiera.

AŲA MARIJAI KAZLAUSKIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą dukteriai Elenai Špokevičienei, anūkams - Danužei ir Raimundui, giminėms E. V. Stankevičiams ir visiems artimiesiems.

M. Z. Kymantai

Popiežius Dramblio Kaulo Kranto respublikoj

Dramblio Kaulo Kranto respublika turi daugiau kaip devynis milijonus gyventojų. Katalikų yra beveik vienas milijonas, taigi apie 11% visų krašto gyventojų. 12 vyskupų, 410 kunigų, apie 600 seserų ir brolių vienuolių. Kiekvienam kunigui tenka 2.350 katalikų. Kunigystės pašaukimui rengiasi 75 auklėtiniai.

Ūkiniu atžvilgiu tai vienas iš pažangiausių Afrikos kraštų, pasiekęs didelio politinio pastovumo.

Dramblio Kaulo Kranto respublikoje Jonas Paulius II lankėsi jau antrą kartą. Pirmasis ilgesnis jo vizitas šiame krašte įvyko prieš penkerius metus. Tada popiežius čia pašventino svarbiausio šalies miesto Abidžano katedros kertinį

akmenį. Dabar atvyko pašventinti pačią katedrą, kuri per penkerius metus buvo galutinai užbaigta.

Po nuoširdaus pasveikinimo, kuriam vadovavo pats respublikos prezidentas, ir entuziastiško susitikimo su tikinčiųjų minia Abidžano aerodrome, popiežius apsilankė prezidento rūmuose ir tuoj nuvyko į naująją katedrą, kur jo laukė kita didžiulė tikinčiųjų minia. Katedra yra pagal italo architekto projektą pastatytas didingas palapinės formos pastatas, kuris turi 3.500 sėdimų vietų ir gali sutalpinti 6.000 asmenų. Kalbėdamas maldininkų miniai šv. Mišių metu Jonas Paulius II išreiškė pasigėrėjimą, kad Dramblio Kaulo Krantas vos per 25-kerius nepriklausomo gyvenimo metus yra pasiekęs tokių gražių rezultatų.

Rugiapjūtė Melbourne

Melbourn Dainos Sambūris neretai savo metiniam baliui pasirenka kokią nors mūsų gyvenimo praeities temą. Šiais metais buvo atkreiptas dėmesys į sunkiausią Lietuvos ūkininko vasaros darbųmetę - rugiapjūtę. Į šią darbųmetę paprastai įsijungdavo visi šeimos nariai. Nuo ankstaus ryto iki vakaro darbas nesustodavo. Įkaitusiais veidais vyrai ir moterys įtemptai dirbdavo nuimdami nuo laukų javų derlių. Tad nenuostabu, kada pasakutinis pėdas buvo surištas ir gubos sustatytos, prasiverždavo visų dirbusiųjų džiaugsmas, kuris baigdavosi pabaigtuvėm. Ūkininkas reikėdavo padėką saviškiams ir talkininkams pakviesdamas juos išgeriti giros, o taip pat ir savo daryto alaus. Pavalgius ir atsigavinus alu čiu, jaunimas užtraukdavo dainą, o atsiradus su armonika muzikantui, nežiūrint nuovargio, sumegzdavo ne vieną šokį. Tai gana tolimas praeities vaizdas.

Dabartis vyko Lietuvių Namuose Melbourne. Šokių salė buvo papuošta gražiais rugių varpų ir vosilkų buketais, kuriuos meniškai pagamino Jūratė Šimkienė ir dalgiais, kuriuos pagamino V. Lazauskas. Į taip papuoštą salę gausiai susirinko ne tik melbourniškiečiai, bet atvyko svečiai ir iš tolimesnių Viktorijos vietovių, kaip pavyzdžiui p. Butkai iš Sale. Visiems susėdus prie stalų į salę įžengė ne taip jauno choro "jaunimo" grupė dainuodami rugiapjūtės dainą "Pabaigtuvių pėdas". Jie atnešė šeiminkams (Balčiūnienė ir Bajoras) pabaigtuvių vainiką. Šeiminkai padėkojo pabaigtuvinkams ir pavaišino pyragu ir gira. Po to Irena O'Dwyer su V. Žiogu padainavo kupletų, apdainuodami choro Valdybos narius - šio vakaro šeiminkus. Pabaigtuvinkai baigė savo

pasirodymą padainuodami kelias populiarias dainas į kurias įsijungė visi susirinkusieji, sudarydami tikrai šeimynišką pabaigtuvių nuotaiką.

Tolimesnė balius eiga, grojant jaunimo orkestrui "Dabar", praėjo nusistovėjusia tvarka. Šiltą vakarienę paruošė choro šeiminkės ir p.p. Jurgelaitienė ir Jablonskienė, kurioms vadovavo J. Petrašiūnienė. Daiktinė loterija, kuriai fantus dovanojo p.p. Bakaičiai, Birietienė, Ivaškevičienė, Elena Korsak, Matukevičienė, O'Dwyer Irena, Saitis ir R. E., praėjo su dideliu pasisekimu. Be to šia proga buvo gautos piniginės aukos iš choro rėmėjų ir balius svečių: p.p. Z. Augaitis ir N.N. po \$ 12, A. Čelna ir L. Baltrūnas po \$ 10, Dranginis \$ 50, E. ir R. Šemetai \$ 20, A. Volkienė \$ 8.

Visiems aukotojams, talkininkams ir bet kuo prisidėjusiems prie Sambūrio pavykusio balius nuoširdus AČIŪ!

Melb. Dainos Sambūrio Valdyba

= **Brazilijoje** iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias koncelebravo 140 Brazilijos vyskupų, arkivyskupų, kardinolų Marijos šventovėje Aparecida liepos 14 d. buvo atidarytas Brazilijos XI Tautinis Eucharistijos kongresas tema "Duona alkstantiems". Čia Brazilijos vyskupai pažymėjo, kad krikščionys priimdami Eucharistiją, yra šaukiami bendradarbiauti su Dievu žmonijos išganymo plane, padėti išlaisvinti žmones iš nuodėmės, kovoti prieš vargą ir ligas, rūpintis alkstančiais, pastogės ar žemės neturinčiais, ugdyti žmonių tarpe viltį, santarvę, pažadinti teisingumo troškimą. Kongrese dalyvavo pusė milijono tikinčiųjų, 200 vyskupų.

KATALIKISKOS SPAUDOS MĖNUO AUSTRALIJOJ 1985

REMIU TEVIŠKES AIDUS

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

MANO AUKA \$ _____

Prenumerata \$ _____

Čekius rašyti: TEVIŠKES AIDAI

Kas nori pakvitavimą, pridėti pašto ženklą.

Tėviškės Aidai, 18 Henry St. Kensington Vic. 3031

Šią kortelę iškirpti ir pasiųsti Tėviškės Aidams.

Plačiašakė Melbourne šaulių veikla

Stebint daugelio mūsų organizacijų aprašymus krenta į akis Melbourne šaulių DLK Vytenio kuopos veikla. Kuopa įsisteigusi prieš trejetą metų parodė tokią aktyvumą, kurio galėtų pavydėti net seniausios mūsų organizacijos.

Patys šauliai kaip vienetas sudaro gražų įspūdį, turėdamas 55 narius. Jie yra įsigiję uniformas.

Melbourne šauliai netik aktyviai dalyvauja visuose tautiniuose minėjimuose ir demonstracijose, bet ir patys suruošia įvairiausio pobūdžio rengimus.

Salia rengimų Šaulių kuopa įnešė į Melbourne bendruomenės veiklą ir kai kurių naujovių. Jie įsigijo spausdinimo priemones ir reguliariai leidžia savo kuopos organą "Lietuva - Lietuviams".

Melbourne šauliai yra plačiai pargarsėję su savo piršlybų tarnyba. Tai berods vienintelė šios rūšies tarnyba visame lietuviškame pasauly. Šios tarnybos vyriausiu piršliu yra šaulys J. Kvietelaitis. Jo pateiktais daviniais romantiškam "stonui" nusitaikiusių "dūšių" yra 60: 45 moterys ir 15 vyrų. Kodėl vyrai yra taip nedrąsūs, neteko nustatyti. Aukščiau paminėti užsiregistravę yra iš: JAV., Kanados, Vakarų Vokietijos, Lenkijos (lietuviško trikampio), savaimė aišku iš Australijos ir net iš okup. Lietuvos.

Melbourne šauliai ištiesia savo ranką ne tik romantikos ieškantiems, bet ir finansinės paramos reikalingiems. Jie yra paaukoję Jaunimo sąjungai, V. Bruožytei, Melbourne chorui, Sporto klubui, Lietuvių Namams, Tautos Fondui, Lietuvių Fondui, Kariui, Tėviškės Aidams, Mūsų Pastogei, News Digest International ir t.t.

Vyskupo P. Baltakio vizito proga šauliai A. Galiauskienė ir J. Kvietelaitis pravedė rinkliavą ir įteikė vyskupui \$ 235.

Kai daugelis mūsų organizacijų bijosi politinės veiklos, lyg žydas kryžiaus, tai Melbourne šauliai šią sritį padarė savo propagandine veikla. Jeigu pavartysite jau minėto žurnalo Lietuva - Lietuviams puslapius, tai ten rasite visą žurnalą perpildytą tautinės politikos

straipsniais. Praėjusiais metais šaulys B. Gasiūnas paruošė anglų kalba lapelį išvardinant Sovietų svarbesnius nusikaltimus prieš pavergtas tautas ir užvardino tą lapelį "Australia Beware", kuris kietais faktais įspėja Australijos gyventojus nuo komunizmo pavojų. Šaulys J. Kvietelaitis atspausdino 3.000 tų lapelių, kurie buvo plačiai paskleisti tarp australų. Lapelius beplatintančių įvyko gana įdomus nesusipratimas. Saulys J. Gylys, būdamas saugumo tarnautoju prie Melbourne universiteto pasiėmęs pluoštą anksčiau minėtų antikomunistinių lapelių ir nakčia vienoje paskaitų salėje išdėstė tuos lapelius ant stalukų studentams, nežinoma, neaplenkė ir profesoriaus stalo.

Sekančią dieną, pradėjus rinktis studentams: salėje kilo didelis alarimas: kas per "fašistas" galėjo tokį darbą atlikti? Žinoma, ne visi studentai vertė bėdą ant "fašisto", tačiau profesorius pagal mokslininko preciziškumą pranešė universiteto vadovybei, o ši perdavė reikalą tirti policijai. Po ilgesnių tyrinėjimų policija surado ir lapelio spaustuvininką ir jo platintoją - teismo nebuvo ir spaustuvininkas išvengė baudos, o platintojas buvo "nubaustas" perkeliant į kitą priemiestį su pakeltu savaitiniu atlyginimu.

Vienas iš paskutiniųjų (bet toli gražu tai ne paskutinis) Melbourne šaulių politinis ėjimas yra pasiūsti vieną šaulių pakeisti kun. A. Svarinską, esantį koncentracijos stovykloje ir atlikti jo dar neišpildytą bausmę. Pradžiai jau užvesta: atsirado kun. A. Svarinskui pakeisti savanoris šaulys Z. Augaitis, parašyti raštai tuo reikalu federaliniam opozicijos vadui Mr. Peacock ir užsienio reikalų ministeriui Mr. Hayden, prašant, kad jie tarpininkautų gauti sovietų sutikimą. Iš Mr. Peacock jau gautas atsakymas, kad jis nebūdamas valdžios padėti negali, o tuo tarpu iš Mr. Hayden atsakymo dar negauta. Tačiau Melbourne šauliai turi dar kitų ėjimų šiam planui įgyvendinti, jeigu aukščiau minėti nepavyktų, tačiau, apie tai viešai kalbėti tuo tarpu planuotojai susilaiko.

Saulių pirmininkas šiais metais

yra V. Pleškūnas, vicepirm. J. Kvie telaitis, ūkio ir rengimų vadovas J. Jurgelaitis ir moterų sekcijos vadovė L. Lipkevičienė. Valdyba turi ir visą eilę uolių pagalbininkų, iš kurių paminėtini: J. Zoničius, A. Galiauskienė, J. Gylys ir visa eilė kitų. J.P.K.

GLSK "VYTIS" METINIS SUSIRINKIMAS

Geelongo Lietuvių sporto klubo "Vytis" narių ir rėmėjų metinis susirinkimas įvyko liepos 21 d. Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namuose.

Į susirinkimą atėjo 24 klubo nariai ir rėmėjai. Susirinkimą atidarė GLSK "Vytis" pirm. S. Sutas ir susirinkimo eigai pravesti pakvietė V. Bindoką. Daug diskusijų dėl pranešimų ir klubo veiklos nebuvo. "Vytis" Valdybos veikla ir finansinė padėtis buvo susirinkimo priimta ir patvirtinta dalyvių visuotiniu pritarimu.

Klubo naujos valdybos rinkimai praėjo sklandžiai; buvo pasiūlyta dešimt kandidatų, bet trim pasitraukus liko septyni, iš kurių renkama nauja valdyba. Pagal balsų daugumą į naują valdybą vienų metų kadencijai išrinkta ir pareigomis pasiskirstė sekančiai: Sutas Stasys - pirmininkas, Kaladienė Giedrė - vicepirmininkė, Starinskas Kajetonas - sekretorius, Obeliūnas Vytautas - išdininkas ir Valaitienė Genovaitė - rengimų vadovė. Kandidatais liko Obeliūnienė Lily ir Bungarda Liudas.

Susirinkimo dalyvių buvo nubalsuota, kad GLSK "Vytis" metinis nario mokestis sekantiems metams būtų pakeltas vienu doleriu, — nuo \$ 4 iki \$ 5.

Prezidiumo pirm. V. Bindokas, padėkojęs susirinkimo dalyviams už atsilankymą bei parodytą vieningumą ir palinkėjęs naujai valdybai sėkmingo darbo, GLSK "Vytis" narių ir rėmėjų metinį susirinkimą uždarė, pakviesdamas dalyvius jį užbaigiant sugiedoti Lietuvos himną.

Po to sekė kavutė ir buvo gera proga dar toliau visiems pabendrauti. Visą klubo korespondenciją, kaip ir anksčiau, prašom siųsti sekretoriui: K. Starinskas, 35 Sharp St., Newtown, Vic. 3220, telefonas (052) 21 6316. K.S.

SYDNĖJUS

SVARBUS PRANEŠIMAS

Rugsėjo 15 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Sydnėjaus St. Marys katedroje įvyksta metinės imigrantų Mišios, dalyvaujant pačiam arkivyskupui E. B. Clancy.

Lietuviai kviečiami pagiedoti vieną giesmę lietuviškai per aukojimą.

Numatyta sutartinai pagiedoti Marija, Marija, kurią visi mokame. Malonėkite dalyvauti šiose pamaldose ir prisidėti prie giedojimo.

Nepalikime vieno mūsų kapeliono prel. P. Butkaus šiose pamaldose. Reprerentacija yra visų mūsų reikalas. Moterys ir mergaitės kviečiamos rengtis mūsų gražiais tautiniais rūbais.

Mūsų nedalyvavimas šiose pamaldose apviltų Arkivyskupą. Prašome priimti mūsų atvykusius iš užsienio svečius, tad nepamirškime ir šia proga Arkivyskupo kvietimo.

A. Kramilius

"SŪKURIO" 10-MEČIO KONCERTAS

Sydnėjaus tautinių šokių grupė "Sūkurys" atšventė savo 10 metų veiklos sukaktį grandioziniu tautinių šokių koncertu rugpiūčio 11 d. Lietuvių klube.

Sūkurys per 10 metų išaugo į 80 šokėjų grupę, kuriai vadovauja nuo įsikūrimo Marina Osinaitė — Cox. Turėjome progos pamatyti ir išgirsti naujai prie Sūkurio įsisteigusį jaunimo orkestrėlį, kuris be abejonės galės tikriausiai griežti Meno Dienose tautinių šokių festivalyje. kor.

Zmogus ir atominė era, autorius Jonas Kunca, spausdinta Tėviškės Aidų spaustuvė, Melbourne, 80 psl. Kaina \$ 5. Gaunama Parapijos kioske pas F. Sodaitį arba užsisakyti pas autorių: Dr. J. Kunca, 112 High St., Doncaster Vic. 3108. Telefonas 857 5854.

Tai atskirų temų rinkinys, kuris supažindina skaitytoją su dabartiniu, atseit atominio amžiaus, problemomis. Paliečiama ir žmogaus prigimtis bei charakteris ir socialinė padėtis. Temos gvildenamos trumpai ir suglaustai, taip, kad kiekvienam skaitytojui būtų suprantama.

JEI LANKYSITĖS ADELAIDĖJE, JUS PIGIAI IR PATOGIAI PRIGLAUS SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRE ESANTYS KAMBARIAI.

Vienam asmeniui diena tiktai \$ 8.
Dviem asmenims \$ 15.
Savaitei \$ 50.
Platesnę informaciją mielai suteiks A. Miliauskienė, telef. (08) 268 9600.

Lietuvių Caritas Inc.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad. 5 — 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniais 5 — 11.30 val.
Šeštadieniais 2 — 12.30 val.
Sekmadieniais 12.30 — 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TRECIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.